

LBRIS

We know
books

Annie Jacobsen

PAPERCLIP

OPERATIUNEA AGRAFA DE HÂRTIE

Programul serviciului secret care a adus
oameni de știință naziști în America

Traducere din limba engleză
Corneliu Sterian

 Sens
Editura

CUPRINS

Prolog.....	9
Partea întâi	
Capitolul 1 Războiul și armele	15
Capitolul 2 Distrugere	37
Capitolul 3 Vânătorii și vânații.....	51
Capitolul 4 Eliberare.....	61
Capitolul 5 Cei capturați și anchetatorii lor	79
Partea a doua	
Capitolul 6 Se înhamă carul de luptă al distrugerii.....	101
Capitolul 7 Doctorii lui Hitler.....	121
Capitolul 8 Negru, alb și gri	145
Capitolul 9 Chimistii lui Hitler	155
Capitolul 10 Angajați sau spânzurați.....	179
Partea a treia	
Capitolul 11 Ceasul ticăie	201
Capitolul 12 Război total de proporții apocaliptice	231
Capitolul 13 Știință cu orice preț.....	259
Capitolul 14 Stranie judecată.....	279
Partea a patra	
Capitolul 15 Amenințare chimică.....	291
Capitolul 16 Monstrul acefal	313
Capitolul 17 Sala oglinzilor	337
Capitolul 18 Cădere	363
Capitolul 19 Serul adevărului	377
Partea a cincea	
Capitolul 20 În umbrele întunecate.....	389
Capitolul 21 În lumina rampei	407
Capitolul 22 Moștenire	429
Capitolul 23 Ce durează?.....	439
Epilog.....	455

PROLOG

Aceasta este o carte despre oamenii de știință naziști și secretele guvernului american. Este despre felul cum oficialii S.U.A. pot tăinui față de public adevăruri întunecate în numele securității naționale și despre circumstanțele imprevizibile, adesea fortuite, prin care ajunge adevărul să fie dezvăluit.

Operațiunea Agrafa de Hârtie¹ a fost un program postbelic al serviciilor secrete americane prin care au fost aduși oameni de știință germani în America sub contracte militare secrete. Programul avea o față benignă pentru public și un corp de secrete și minciuni bine ascunse. „Sunt nebun după tehnologie”, spunea Adolf Hitler cercului său de intimi la un dîneu din 1942, iar după capitularea germană, mai mult de o mie șase sute de tehnologi ai lui Hitler aveau să devină ai Americii. Ceea ce urmează pune în centrul atenției douăzeci și unu dintre acești bărbați.

Sub Operațiunea Agrafa de Hârtie, care a început în mai 1945, oamenii de știință care au ajutat cel de al Treilea Reich să ducă războiul și-au continuat activitatea în domeniul armelor, dezvoltând rachete, arme chimice și biologice, medicina pentru aviație și cucerirea spațiului cosmic (pentru amplificarea performanțelor piloților militari și ale astronautilor) și multe alte armamente, pentru guvernul S.U.A., într-un ritm febril și paranoid, care a ajuns să definească Războiul Rece. Începuse epoca armelor de distrugere în masă, iar odată cu ea a venit și conceptul perfid de politică în prag de război – genul de a duce o politică periculoasă până la limita de siguranță înainte de a se opri. Angajarea unor naziști era ceva fără precedent, în întregime neprincipial și inerent periculos, nu din cauză că „acești oameni sunt

---

¹ Cunoscută ca *Operațiunea Paperclip* (Agrafa de Hârtie), ale cărei informații secrete erau păstrate în dosare prinse cu agrafe de hârtie.

inamici”, cum a declarat subsecretarul de război Robert Patterson atunci când se dezbătea dacă să aprobe Agrafa de hârtie, ci fiindcă era contrar idealurilor democratice. Bărbații ale căror profiluri sunt prezentate în această carte nu erau nominal naziști. Opt din cei douăzeci și unu – Otto Ambros, Theodor Benzinger, Kurt Blome, Walter Dornberger, Siegfried Knemeyer, Walter Schreiber, Walter Schieber și Wernher von Braun – fiecare, la un anumit moment, a lucrat în timpul războiului cot la cot cu Adolf Hitler, Heinrich Himmler sau Hermann Göring. Cincisprezece din cei douăzeci și unu erau membri devotați ai detașamentelor ultraviolente, ultranaționaliste ale Partidului Nazist, SA (Strurmabteilung, secțiunea de asalt) și SS (Schutzstaffel, escadronul de protecție); doi purtau insigne de aur a Partidului, ceea ce indica favoarea acordată de Hitler; unuia i s-a dat o recompensă de un milion de *reichsmark* pentru realizare științifică.

Șase dintre cei douăzeci și unu au fost judecați într-un proces la Nürnberg, un al șaptelea a fost eliberat fără judecată în circumstanțe misterioase, iar un al optulea a fost judecat la Dachau pentru crime de război regionale. Unul a fost condamnat pentru omor în masă și sclavie, a stat ceva timp la închisoare, i s-a acordat clemență și a fost apoi angajat la Departamentul de Energie al S.U.A. Ei au ajuns în America la ordinul Șefilor de Stat Major. Unii oficiali credeau că sprijinind programul Agrafa de hârtie acceptau cel mai mic dintre cele două rele – că dacă America nu-i recruta pe acești oameni de știință, o vor face în mod sigur comuniștii sovietici. Alți generali și colonei îi respectau și îi admirau pe acești oameni și au declarat asta.

Pentru a înțelege impactul Operațiunii Agrafa de hârtie asupra securității naționale americane în timpul primelor zile ale Războiului rece și moștenirea tehnologiei de luptă în război, mai întâi este important să pricepem că programul era guvernat dintr-un birou din cercul de elită „E” al Pentagonului. Agenția pentru Obiective Comune de Inteligență (Joint Intelligence Objectives Agency, JIOA) a fost creată exclusiv și specific pentru a recruta oameni de știință naziști și a-i pune în proiecte de armamente și în programe științifice secrete ale armatei, forțelor navale și aeriene, CIA (începând din 1947) și ale altor organizații. În unele cazuri, când anumiți oameni de știință fuseseră prea apropiați de Hitler, JIOA i-a angajat să lucreze la unitățile militare ale S.U.A. din Germania ocupată. JIOA era un subcomitet al

Comitetului Reunit pentru Informații Secrete (Joint Intelligence Committee, JIC), care furniza informații de siguranță națională pentru Șefii de Stat Major. JIC rămâne cea mai puțin cunoscută și mai puțin studiată agenție de inteligență a S.U.A. din secolul XX. Pentru a înțelege mentalitatea Comitetului Comun pentru Inteligență, să considerăm aceasta: la mai puțin de un an de la bombardamentele atomice de la Hiroshima și Nagasaki, JIC a avertizat Șefii de Stat Major că Statele Unite aveau nevoie să se pregătească pentru un „război total” cu sovieticii – incluzând războiul atomic, chimic și biologic – și chiar a stabilit anul 1952 ca dată estimată de start. Această carte se concentrează pe acea perioadă dificilă, din 1945 până în 1952, în care recrutarea oamenilor de știință naziști de către JIOA a crescut neîncetat, culminând cu Agrafa de hârtie accelerată, care a permis ca indivizi considerați anterior ca fiind indezirabili să fie admiși în Statele Unite – inclusiv generalul maior Dr. Walter Schreiber, medicul general al celui de al Treilea Reich.

Operațiunea Agrafa de hârtie a lăsat în urma ei o moștenire de rachete balistice, bombe de tip fascicul cu gaz sarin, bunkere subterane, capsule spațiale și plaga bubonică transformată în armă. Ea a mai lăsat în urmă și o bază de documente care au fost cândva secrete, bază pe care am accesat-o pentru documentare, incluzând rapoarte de interogatoriu postbelice, dosare de securitate ale serviciilor secrete ale armatei, documente ale Partidului Nazist, rapoarte referitoare la armamente ale serviciilor secrete aliate, memorandumuri JIOA desecretizate, mărturii depuse la tribunalul de la Nürnberg, istorii orale, jurnalele de birou ale unui general și jurnalul de însemnări al unui investigator al crimelor de război judecate la Nürnberg. Cuplate cu interviuri exclusive și corespondența cu copiii și nepoții acestor oameni de știință naziști, dintre care cinci au împărțit cu mine hârtii personale și scrieri nepublicate ale membrilor familiilor acestora, ceea ce urmează este povestea tulburătoare a Operațiunii Agrafa de hârtie.

Toți bărbații ale căror profiluri sunt prezentate în această carte sunt morți acum. Fiind oameni întreprinzători, cu multe realizări, așa cum majoritatea au câștigat premii militare și științifice pe când serveau cel de al Treilea Reich, tot așa se face că mulți dintre ei au câștigat premii militare și civile servind Statele Unite. O clădire a guvernului S.U.A. a fost denumită după unul dintre ei în 2003, iar în

cazul altor doi continuă să fie date anual în numele lor prestigioase premii naționale de știință. Unul a inventat termometrul de pus în ureche. Alții au ajutat ca omul să ajungă pe Lună.

Cum s-a întâmplat acest lucru și ce înseamnă aceasta acum? Împlinirea profesională anulează crimele din trecut? Acestea sunt chestiunile centrale din această întunecată și complicată poveste. Este o poveste populată cu complici machiavelici și oameni care și-au dedicat viețile proiectării de arme pentru războiul ce va să vină. Este și o poveste despre victorie și ce poate atrage adesea victoria după sine. Ea abundă cu naziști, dintre care mulți erau vinovați de complicitate la omor, dar nu au fost niciodată acuzați și și-au trăit viețile în prosperitate în Statele Unite. În instanțele unde se face un gen de dreptate, sună ca o jumătate de măsură.

Sau poate că există un erou în cronica faptelor, care continuă să fie completată.

„Doar morții au văzut sfârșitul războiului.”

Anonim

PARTEA ÎNTÂI

CAPITOLUL UNU

RĂZBOIUL ȘI ARMELE

Era 26 noiembrie 1944 și Strasbourg din Franța era încă sub atac. Străzile acestui oraș medieval, pavate cu piatră, erau în haos. Trei zile mai înainte, Divizia a doua franceză de blindate îi alungase pe germani din oraș și îl eliberase oficial de naziști, dar acum aliații aveau mari dificultăți să respingă inamicul. Mortierele germane bombardau străzile. Luptele aeriene se dădeau cu furie deasupra capetelor, iar în centrul orașului, înăuntrul unui apartament elegant de pe Quai Kléber, soldați americani înarmați îl păzeau pe fizicianul olandez-american Samuel Goudsmit, specialist în particule elementare, în vreme ce ședea într-un fotoliu explorând dosare. Apartamentul aparținea unui expert german în virusuri pe nume Dr. Eugen Haagen, despre care se credea că era un dezvoltator cheie inclus în programul nazist acoperit de arme biologice. Aparent, Haagen părăsise apartamentul în grabă doar cu câteva zile mai înainte, lăsând în urma sa o fotografie înrămată a lui Hitler pe polița de deasupra căminului și o cantitate de documente importante în diverse sertare.

Goudsmit și doi colegi, experții în războiul biologic, Bill Cromartie și Fred Wardenberg, citeau de câteva ore documentele Doctorului Haagen. Bazați pe ce era în fața lor, ei plănuiau să rămână aici toată noaptea. Cea mai mare parte din Strasbourg era fără electricitate, așa că Goudsmit și colegii săi citeau la lumina lumânărilor.

Samuel Goudsmit conducea o unitate angajată într-un gen de bătălie diferit de cel în care luptau soldații combatanți și aviatorii de afară. Goudsmit și echipa sa erau la vânătoare de știință nazistă – arme germane mai avansate decât cele pe care le posedau aliații. Goudsmit era directorul științific al acestei misiuni ultrasecrete cu numele de cod Operațiunea Alsos, o activitate esoterică și periculoasă care era un vlăstar al Proiectului Manhattan. Goudsmit și colegii săi erau, de

departe, mai obișnuieți să lucreze într-un laborator decât pe un câmp de luptă și, totuși, ei erau acolo în toiul bătăliei. Acești oameni de știință trebuiau să determine cât de aproape era cel de al Treilea Reich de a duce un război atomic, biologic și chimic contra trupelor aliate. La Alsos, acesta se numea război A-B-C. Un număr incalculabil de vieți depindea de succesul operațiunii.

Samuel Goudsmit avea calități care-l recomandau ca director științific ideal al misiunii. Născut în Olanda, el vorbea fluent olandeza și germana. La vârsta de douăzeci și trei de ani, el a devenit faimos între colegii săi fizicieni pentru că a identificat conceptul de *spin al electronului*. Doi ani mai târziu, el și-a luat doctoratul la Universitatea din Leiden și a plecat în America să predea. În timpul războiului, Goudsmit a lucrat la dezvoltarea armelor la Massachusetts Institute of Technology (MIT) într-un laborator sponsorizat de guvern. Aceasta îi dădea capacitatea unică de a privi în lumea clandestină a armelor atomice, biologice și chimice, și-l pusese pe acest scaun, unde citea repede în lumina tremurătoare a lumânărilor. Doar cu câteva zile mai înainte, echipa lui Goudsmit capturase patru din fizicienii nucleari de vârf ai lui Hitler și aflase de la ei că proiectul de bombă atomică al naziștilor fusese un eșec. Aceasta era o neașteptată lovitură de spionaj pentru Alsos – și o mare ușurare. Atenția se concentra acum pe progresul în materie de arme biologice al Reichului, despre care se zvonea că era foarte avansat.

Goudsmit și echipa sa de agenți Alsos știau că Universitatea din Strasbourg avea și o a doua activitate ca bază a cercetării în domeniul armelor biologice pentru cel de al Treilea Reich. Odată un bastion al destoiniciei academice franceze, această universitate veche de patru sute de ani fusese preluată de Consiliul de Cercetare al Reichului, organizația științifică a lui Hermann Göring, în 1941. De atunci universitatea fusese transformată într-un avanpost model al științei naziste. Majoritatea profesorilor universitari fuseseră înlocuiți cu oameni care erau membri ai Partidului Nazist și ai SS-ului lui Heinrich Himmler.

În acea noapte de noiembrie, Goudsmit a luat decizia ca echipa sa să poposească în apartamentul Profesorului Haagen și să citească toate documentele dintr-un foc. Membrii echipei de securitate Alsos și-au pus puștile deoparte, au organizat un prânz din rații K pe masa din sufragerie și s-au pus pe o lungă noapte de jucat cărți. Goudsmit și experții în arme biologice, Cromartie și Wardenberg, ședeau pe

scaunele confortabile ale Profesorului Haagen și munceau ca să parcurgă toate dosarele. S-a lăsat noaptea și a început să ningă, adăugând confuzie la scena de afară. Orele treceau.

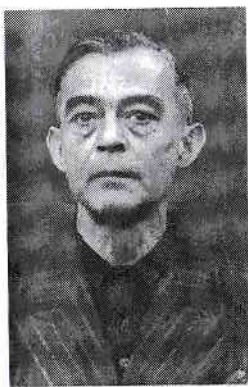
Atunci Goudsmit și Wardenberg „au scos un strigăt în același moment”, își amintea Goudsmit, „pentru că amândoi am găsit hârtii care ridicau deodată cortina secretului pentru noi”. Acolo, în apartamentul Profesorului Haagen, „într-o comunicare aparent inofensivă, zăcea o bogăție de informații secrete disponibile pentru oricine le înțelegea”. Goudsmit nu descifrase niciun cod. Hârtiile nu erau ștampilate Ultra secret. „Nu erau decât vorbăria uzuală dintre colegi... memorii obișnuite”, își reamintea Goudsmit. Dar erau memorii care nu fuseseră niciodată menite să a fie găsite de oameni de știință americani. Planul era ca cel de al Treilea Reich să guverneze vreme de o mie de ani.

„Din cei 100 de prizonieri pe care mi i-ai trimis”, îi scria Haagen unui coleg de la universitate, un anatomist pe nume Dr. August Hirt, „18 au murit în timpul transportului. Numai 12 sunt într-o condiție convenabilă pentru experimentele mele. De aceea, solicit să-mi trimiteți alți 100 de prizonieri, cu vârstele cuprinse între 20 și 40 de ani, care sunt sănătoși și într-o condiție fizică comparabilă cu a soldaților. Heil Hitler, Prof. Dr. E. Haagen”. Documentul era datat 15 noiembrie, 1943.

Pentru Samuel Goudsmit, momentul era o revelație uluitoare. Aici, strecurată întâmplător într-un grup de hârtii personale ale lui Haagen, el descoperise unul din cele mai diabolice secrete ale celui de al Treilea Reich. Doctorii naziști conduceau experimente medicale pe oameni sănătoși. Aceasta era o informație nouă pentru comunitatea științifică. Dar era o informație la fel de tulburătoare în subtextul scrisorii, ca și cele care priveau armele biologice. Haagen era un expert virusolog specializat în crearea de vaccinuri. Faptul că el era implicat în experimente medicale pe oameni avea pentru Goudsmit un sens mai adânc, într-un mod pe care puțini alții îl puteau interpreta. Pentru a dezvolta cu succes o armă biologică împotriva unei forțe inamice, armata atacatoare trebuia să fi creat deja propriul ei vaccin contra agentului patogen pe care intenționa să-l răspândească. Acest vaccin trebuia să acționeze ca un scut pentru soldații și civilii proprii; arma biologică trebuia să acționeze ca o sabie. Documentul la care se uita Goudsmit era vechi de puțin peste un an. Cât de mare era progresul pe care-l făcuseră naziștii de atunci în realizarea vaccinului?

În vreme ce Goudsmit privea cu atenție la documentele din fața sa, el se confrunta cu o realitate tulburătoare. Odată, Eugen Haagen fusese un om temperat – un medic dedicat ajutării oamenilor. În 1932, Fundația Rockefeller din New York City îl cooptase pe Dr. Haagen, permițându-i să contribuie la dezvoltarea primului vaccin din lume contra febrei galbene. În 1937, el fusese un competitor pentru Premiul Nobel. Haagen fusese unul din medicii fruntași ai Germaniei. Acum, el testa vaccinuri mortale pe prizonieri cândva sănătoși din lagărele de concentrare, pe care îi trimitea SS-ul lui Himmler. Dacă un doctor de frunte ca Haagen fusese capabil să conducă acest gen de experimente de cercetare cu impunitate, ce altceva s-ar mai putea petrece?

Goudsmit și colegii săi scotoceau prin hârtiile Doctorului Haagen, acordând o atenție particulară numelor doctorilor cu care corespondase Haagen cu privire la expedierea prizonierilor, testele cu vaccinul său și planurile sale de viitor pentru laborator. Goudsmit a început să alcătuiască o listă de oameni de știință naziști a căror găsire, capturare și interogare era o prioritate de vârf pentru Alsos. Dr. Eugen Haagen nu avea să devină niciodată un om de știință implicat în Agrafa de Hârtie. După război, el avea să fugă în zona sovietică de ocupație din Germania și să lucreze pentru ruși. Dar printre numele descoperite în apartamentul său erau doi medici importanți pentru Operațiunea Agrafa de Hârtie. Ei erau Dr. Kurt Blome, medic general adjunct al celui de al Treilea Reich și medicul general Walter Schreiber. Dr. Blome avea în sarcină programele de arme biologice ale Reichului; Dr. Schreiber se ocupa cu vaccinurile. Sabia și scutul.

Dr. **Kurt Blome** a fost creatorul armelor biologice ale lui Hitler și medic militar șef adjunct al celui de al Treilea Reich. El aproape că terminase o armă cu diumă bubonică atunci când Armata Roșie a capturat institutul său de cercetare din Polonia. *Contract Agrafa de Hârtie: U.S. Army, Camp King, Germania. (NARA)*

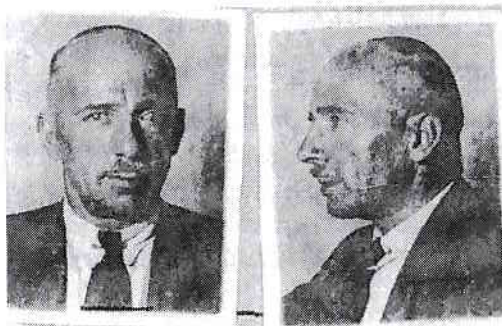
Înainte de ascensiunea la putere a lui Hitler, Blome și Schreiber fuseseră medici renumiți pe plan internațional. A făcut știința nazistă monștri și din acești oameni?

La aproape două săptămâni după descoperirea pe care a făcut-o misiunea Alsos la Strasbourg, trei sute de mile mai la nord, în Germania, avea loc o petrecere. Acolo, adânc în umbroasele păduri de pini din Coesfeld, era pregătit pentru o sărbătorire un castel de piatră magnific înconjurat de un șanț cu apă numit Varlar. Castelul era un punct de atracție turistică al regiunii Münster, splendid împodobit cu foișoare, balustrade și turnuri de veghe. În acea noapte, pe 9 decembrie 1944, sala de banchete fusese decorată cu însemne ale Partidului Nazist. Ghirlande de iederă împodobeau podiumul. Steaguri cu emblema națională a Germaniei reprezentând vulturul cu svastica atârnav de pereți, un motiv repetat în toate localurile cu porțelanuri chinezești, unde oaspeții celui de al Treilea Reich sărbătoreau și cinau.

Afară, pe terenurile Castelului Varlar, câmpurile acoperite de zăpadă erau și ele pregătite. Vreme de secole, castelul fusese o mănăstire, largile sale pajiști fiind utilizate ca locuri sacre pentru călugării benedictini pentru a se plimba și a cugeta la Dumnezeu. Acum, în frigul glacial de decembrie, tehnicienii militari făceau ultimele ajustări la platformele metalice ale lansatoarelor portabile de rachete. Pe fiecare era instalată o rachetă numită V-2.

Gigantica rachetă V-2 era cea mai avansată armă zburătoare creată vreodată. Era lungă de 46 de picioare, purta în nasul conic o focoașă umplută cu până la 2 000 de livre de explozivi și putea călători o distanță de 190 de mile la viteze de cinci ori viteza sunetului. Versiunea ei precedentă, bomba zburătoare V-1, semănase teroare peste orașele din nordul Europei de când prima lovise Londra, pe 13 iunie 1944. Racheta V-2 era mai rapidă și mai înfricoșătoare. Nici un avion de luptă aliat nu putea doborî o V-2 de pe cer, atât din cauza altitudinii la care zbura, cât și a vitezei cu care cobora. Spectrul prăbușirii ei în centrele populate, anihilând pe oricine și orice se întâmpla să fie acolo, era înspăimântător. „Reverberațiile de la explozia fiecărei rachete [V-2] se împrăștiu până la 20 de mile”, relatează *Christian Science Monitor*. Armele V inspirau teamă. De la începutul războiului, Hitler se lăudase cu înfricoșătoare „arme unice, necunoscute până acum”, care-i vor face lipsiți de apărare pe inamici.

Cu timpul și cu ajutorul ministrului propagandei, Joseph Goebbels, referirile la aceste misterioase arme s-au consolidat într-o singură expresie înspăimântătoare: *armele minune naziste*, sau *Wunderwaffen*. Acum, în vara și toamna lui 1944, armele V făceau din amenințare o realitate. Faptul că naziștii au aruncat în luptă atât de târziu în război o armă minune de asemenea putere și potențial îi făcea pe mulți din Europa să fie terorizați la gândul ce ar mai putea avea Hitler. Fiindcă ofițerii britanici de inteligență preziceau că o generație următoare de arme V ar putea purta arme chimice și biologice mortale în focoașă, s-au făcut planuri pentru a evacua un milion de civili din centrul Londrei. Anglia a scos 4,3 milioane de măști de gaze pentru locuitorii din orașele sale și le-a spus oamenilor să se roage.

Generalul maior Walter Dornberger a fost însărcinat cu dezvoltarea armelor V pentru Reich. Arestat de britanici și deținut aproape doi ani pentru acuzații de crime de război, Dornberger a fost eliberat în custodie americană cu avertismentul că era o „amenințare de prim ordin”. *Contract Agrafa de Hârtie: U.S. Army Air Forces. (NARA)*

Generalul maior Walter Dornberger era omul însărcinat cu programul de rachete pentru departamentul de arme al armatei germane. Dornberger era mic, chel în creștetul capului, iar când apărea în fotografii împreună cu Himmler, el purta adesea o manta de piele care îi ajungea până la glezne, pentru a fi îmbrăcat la fel ca Reichsführerul SS. Era un soldat de carieră – acesta era al doilea război mondial al său. El era și un inginer talentat. Dornberger deținea patru brevete de invenție în domeniul dezvoltării rachetelor și avea o diplomă în inginerie de la Institutul de Tehnologie din Berlin. Era unul din cei patru oaspeți onorați la petrecerea din Castelul Varlar. Mai târziu, el își reamintea scena. „Împrejurul castelului, în pădurea deasă, erau pozițiile de lansare ale trupelor V-2 în operațiunea [noastră] împotriva orașului Antwerp.” Fusese ideea lui Dornberger să se

construiască rampe de lansare mobile, ca metodă opusă lansării rachetelor V-2 din bazele fortificate din partea din Franța controlată de Reich – o idee înțeleaptă, având în vedere că forțele aliate înaintau pe continent spre Germania de la debarcarea în Normandia din iunie.

Antwerp era fremătătorul oraș port al Belgiei, situat cel mai la nord, aflat la doar 137 de mile de rampele de lansare ale rachetelor V-2 de la Castelul Varlar. Vreme de o mie de ani, fusese un oraș strategic din Europa Occidentală, cucerit și eliberat de mai mult de o duzină de ori. În acest război Belgia suferise pierderi teribile sub cei patru lungi ani de brutală guvernare nazistă. Cu trei luni mai înainte, pe 4 septembrie 1944, aliații eliberaseră Antwerp. Era bucurie pe străzi când a Unsprezecea Divizie Blindată Britanică a intrat în oraș. De atunci, forțele americane și britanice se bazau din greu pe portul Antwerp pentru a aduce oameni și materiale ca să sprijine lupta pe frontul de vest și să pregătească invazia în Germania. Acum, în a doua săptămână a lui decembrie 1944, Hitler intenționa să recupereze Antwerp. Führerul și cercul său de intimi se pregăteau să lanseze ultima lor contraofensivă, încă secretă, în pădurea Ardeni, iar pentru aceasta armata germană avea nevoie să doboare Antwerp. Misiunea aceasta îi revenea rachetei V-2. Petrecerea de la Castelul Varlar era să fie o noapte de război și celebrare, rachetele cu combustibil lichid de 42 000 de livre fiind lansate spre inamic una după alta, în vreme ce oaspeții îi cinsteau pe cei patru bărbați care contribuiseră esențial la construcția armii minune pentru Reich.

Omul din centrul științific al programului de rachete V-2 era un aristocrat de treizeci și doi de ani, fizician, un copil minune, pe nume Wernher von Braun. Von Braun era la Castelul Varlar pentru a primi, împreună cu Dornberger, una din decorațiile noncombat, cele mai înalte și mai râvnite ale lui Hitler, Crucea de Cavaler pentru Serviciu Adus în Război. Primeau onoarea, de asemenea, Walther Riedel, omul de știință de vârf din biroul de proiectare a rachetelor și Heinz Kunze, un reprezentant din ministerul armamentului Reichului. Aceste patru medalii trebuiau să fie înmânate de Albert Speer, ministrul lui Hitler pentru armamente și producție de război.

Armamentele sunt măsura tăriei militare a unei națiuni, iar ca ministru al armelor, Speer avea în sarcină programele de armamente științifice pentru cel de al Treilea Reich. El a intrat în Partidul Nazist

în 1931, la vârsta de douăzeci și șase de ani și s-a ridicat la putere în partid ca arhitect al lui Hitler. În acest rol, el a creat clădiri care simbolizau Reichul și reprezentau ideile sale și rapid a devenit un favorit, alăturându-se cercului de intimi ai lui Hitler. În februarie 1942, Hitler l-a făcut pe Speer ministrul său pentru armamente și producție de război, după ce fostul ministru, Fritz Todt, a murit într-un accident de avion. Până în luna următoare, Speer l-a convins pe Hitler să facă toate celelalte elemente ale economiei germane secundare în raport cu producția de armament, ceea ce Führerul a și făcut prin decret. „Productivitatea totală în materie de armamente a crescut cu 59,6 la sută”, pretindea Speer după război. În vârstă de treizeci și șapte de ani, Albert Speer era acum responsabil pentru toate programele de știință și tehnologie necesare pentru a duce război. Dintre sutele de proiecte de arme în care era el implicat, V-2 este cel pe care-l favoriza cel mai mult.

Ca și von Braun, Speer era dintr-o familie germană bogată și respectată, nu chiar un baron, dar cineva care ar fi dorit să fie. Lui Speer îi plăcea să facă schimb de idei cu oameni de știință tineri și ambițioși din domeniul rachetelor ca Wernher von Braun. El îi admira pe „oamenii tineri capabili să muncească nestânjeniți de obstacole birocratice și să urmărească idei care uneori sunau profund utopice”.

Cât despre generalul Dornberger, sărbătorirea de la castelul Varlar era un moment de încununare a carierei sale. Pompa și puterea îl emoționau adânc, își reamintea el mai târziu. „Era o scenă”, spunea Dornberger după război – senzația serii, „bezna nopții...” La un anumit moment în timpul mesei, între felurile de bucate, se stingeau luminile în interiorul castelului și marea sală de banchet se cufunda în întuneric. După un moment de tăcere anticipatoare, o cortină înaltă de la capătul lungii săli se ridica brusc, permițându-le oaspeților să privească pășunile hibernale, cufundate în beznă. „Încăperea se umplea deodată cu lumina tremurătoare a gazelor de eșapament scoase de rachetă și era zguduită de reverberațiile motoarelor sale”, își amintea Dornberger. Afară, cocoțat pe o rampă mobilă de lansare a rachetelor, spectacolul începea. Un infern de combustibil de rachetă arzător exploda din fundul lui V-2, propulsând masiva rachetă în zbor, îndreptată spre Belgia. Pentru Dornberger, lansările de rachete îi inspirau „incredibile” sentimente de mândrie. Odată, în timpul unei lansări anterioare, generalul a plâns de bucurie.

În această noapte, concentrarea senzației alterna – de la o lansare de rachetă la o decorare, apoi din nou înapoi la o lansare de rachetă. După fiecare lansare, Speer îl decora pe unul din cei ce primeau medalii. Mulțimea aplauda și ovaționa și sorbea șampanie până când sala banchetului se umplea din nou cu întuneric și pe pajiștea castelului decola racheta următoare.

Această petrecere particulară avea să se termine, dar sărbătoririle au continuat în altă parte. Echipa s-a întors la Peenemünde, unitatea de cercetare și producție dintr-o insulă izolată aproape de coasta Mării Baltice unde fuseseră concepute și fabricate inițial armele V, și în noaptea de 16 decembrie 1944, o petrecere în clubul ofițerilor din Peenemünde i-a onorat din nou pe bărbați. Von Braun și Dornberger, purtând smochinguri scurtoase, fiecare cu o Cruce de Cavaler de la Hitler atârnată de gât, citeau telegrame de felicitare de la oficialii naștiți, în vreme ce grupul sărbătorea succesul cu fluier câmpenești. În ochii Reichului, rachetiștii lui Hitler aveau un motiv bine întemeiat să sărbătorească. În Antwerp, la ora 3:20 p.m., o rachetă V-2 izbise cinematograful Rex, unde aproape 1 200 de oameni se uitau la un film cu Gary Cooper. Era numărul cel mai mare de pierderi de vieți omenești pricinuite de un singur atac cu rachetă în timpul războiului – 567 de victime.

Aliații erau obsedați de armele V ale naștiților. Dacă acestea ar fi fost gata mai devreme, cursul războiului ar fi fost diferit, explica generalul Dwight D. Eisenhower, comandantul suprem al aliaților din Europa. „Părea probabil că, dacă germanii ar fi reușit să perfecționeze și să utilizeze aceste noi arme cu șase luni mai devreme decât au făcut-o, invazia noastră a Europei s-ar fi dovedit excesiv de dificilă, poate chiar imposibilă”, spunea Eisenhower. În loc de aceasta, circumstanțele au lucrat în favoarea aliaților, iar în toamna lui 1944, forțele aliate aveau un cap de pod ferm pe continentul european. Dar în Washington, D.C., în interiorul Pentagonului, o misiune științifică de inteligență legată de rachete era în muncile facerii. Colonelul Gervais William Trichel era primul șef al nou createi Ramuri Rachete din interiorul artileriei armatei S.U.A. Acum, Trichel întocmea un grup de oameni de știință din armată pentru a-l trimite în Europa ca parte a Misiunii Speciale V-2. Statele Unite erau cu douăzeci de ani în urma Germaniei în dezvoltarea de rachete, dar Trichel vedea o oportunitate